

Zaaknummer : 1154927
Team : IASZ
Portefeuillehouder : S.A. Meerhoff
Openbaarheid : Actief openbaar

ONDERWERP

Voorstel aanpak menstruatiearmoede (motie)

SAMENVATTING

Op 7 juli 2022 is het college middels een motie verzocht om met een voorstel te komen voor de aanpak van menstruatiearmoede in Heemstede. Het college stelt voor om een samenwerking aan te gaan met stichting Armoedefonds en op Plein1 en de school HBM uitgiftepunten te faciliteren met gratis menstruatieproducten. De commissie Samenleving wordt gevraagd om een zienswijze te geven op de voorgestelde aanpak.

JURIDISCH EN BELEIDSKADER

N.v.t.

BESLUIT B&W

1. Uitvoering te geven aan de motie menstruatiearmoede d.d. 7 juli 2022;
2. Het besluit voor te leggen aan de commissie Samenleving om haar zienswijze kenbaar te maken over de voorgestelde aanpak menstruatiearmoede en de motie hierbij af te doen (B-stuk).

AANLEIDING

Op 7 juli 2022 is een motie over menstruatiearmoede aangenomen. Het college wordt hierin verzocht om met een voorstel te komen voor de aanpak van menstruatiearmoede en de raad hierover in Q1 2023 te informeren, inclusief eventuele financiële gevolgen.

MOTIVERING

Landelijke ontwikkelingen

Begin december 2022 heeft een meerderheid van de Tweede Kamer aangegeven dat menstruatieproducten gratis moeten worden voor minima. Het idee hierbij is om de producten te verspreiden via de Voedselbanken. Voordat het zover is moeten echter eerst een aantal stappen worden doorlopen.

Stichting Armoedefonds

Voor de uitwerking van de lokale motie is contact opgenomen met stichting Armoedefonds. Deze stichting biedt menstruatieproducten aan voor meisjes en vrouwen die daar geen geld voor hebben. Gemeenten die menstruatieproducten beschikbaar willen stellen, kunnen dit in samenwerking met het Armoedefonds organiseren. De gemeente financiert een bepaald bedrag en het Armoedefonds zet dit om in dozen met menstruatieproducten. In 1 doos zitten 100 producten van verschillende soorten en merken, dus er is keuzevrijheid.

Criteria uitgiftepunten

Collegebesluit

Collegevergadering: 10 januari 2023

Het Armoedefonds geeft aan dat bij het selecteren van een uitgiftepunt het belangrijk is dat een locatie laagdrempelig is voor vrouwen en meisjes uit de doelgroep. Scholen, maatschappelijke hulporganisaties of bibliotheken kunnen bijvoorbeeld geschikt zijn. Het Armoedefonds zorgt voor de verspreiding naar de uitgiftepunten. De betreffende locaties leveren een contactpersoon en zijn zelf verantwoordelijk voor een kastje en het bijvullen daarvan. Het is daarom belangrijk dat de locatie zelf enthousiast is over het initiatief en hieraan mee wil werken.

Uitgiftepunten in Heemstede

Plein1

Een laagdrempelige locatie in Heemstede is Plein1, waar naast de bibliotheek diverse andere (hulp)organisaties gevestigd zijn. Plein1 wordt druk bezocht door vrouwen van diverse achtergrond en leeftijd. Ook scholieren weten hun weg naar Plein1 te vinden. De programmacoördinator van Plein1 wil graag meewerken aan dit initiatief.

Scholen

In Heemstede zijn twee scholen voor voortgezet onderwijs: College Hageveld en HBM. Daarnaast is er het Coornhert Lyceum, net over de grens met Haarlem. Op het Coornhert worden al menstruatieproducten aangeboden via het Armoedefonds. Met Hageveld en HBM is contact opgenomen over dit onderwerp. College Hageveld geeft aan dat op deze school voldoende voorzieningen zijn. HBM laat weten dat het een actueel thema is, waar ook door scholieren om gevraagd wordt. HBM zou zeer geholpen zijn met gratis menstruatieproducten en wil graag meewerken. HBM wil bijvoorbeeld leerlingen zelf een rol geven in de communicatie hierover en met de leerlingen het gesprek aangaan over menstruatiermoede.

FINANCIËN

De prijs van 1 doos menstruatieproducten is € 150 (inclusief administratie en verzendkosten naar een locatie). Dat is een stuk goedkoper dan de aanschaf van hetzelfde aantal menstruatieproducten via de winkel.

De inschatting van het Armoedefonds is dat op een school met het leerlingenaantal van HMB 1 doos menstruatieproducten per maand voldoende is. Uitgaande van 10 dozen (i.v.m. vakanties), bedragen de kosten € 1.500 per jaar.

Voor Plein1 is het benodigde aantal wat lastiger in te schatten. Omdat het bij Plein1 momenteel zeer druk is, wordt daar voorlopig uitgegaan van dezelfde aantallen.

De kosten per jaar voor de gemeente bedragen daarmee in totaal € 3.000. Het voorstel is om deze kosten te dekken uit het budget minimabeleid 2023. Het budget voor 2023 is in de begroting opgehoogd vanwege de verruiming van de toegang tot diverse regelingen. Mocht het budget niet toereikend blijken, dan kan dit (gezien het geringe bedrag voor de uitvoering van de motie) bij de najaarsnota 2023 eventueel nog worden aangepast.

PLANNING/UITVOERING

Na een positieve zienswijze van de commissie Samenleving op de voorgestelde aanpak gaat de gemeente via een collegebesluit een

Collegebesluit

Collegevergadering: 10 januari 2023

samenwerkingsovereenkomst aan voor één jaar met het Armoedefonds. Gedurende dit jaar wordt het gebruik gemonitord en worden de plannen van het Rijk gevolgd. Op basis daarvan kan de overeenkomst daarna wel of niet worden voortgezet. De (tussentijdse) bevindingen worden meegenomen wordt bij het nieuwe beleidsplan minimabeleid 2024-2027.

SAMENWERKING EN COMMUNICATIE

Samenwerking

Naast het onderwijs en Plein1 is de cliëntenraad Werk & Inkomen betrokken bij het tot stand komen van dit voorstel. De cliëntenraad heeft positief geadviseerd over de aanpak en de uitgiftepunten. De leden zijn te spreken over het feit dat er geen kastjes in de openbare buitenruimte worden neergezet, zoals wel in andere gemeenten gebeurt. Dit soort kastjes ervaren de leden als stigmatiserend.

Communicatie

Het Armoedefonds levert stickers en posters aan de uitgiftepunten om de producten onder de aandacht te brengen op de locaties. Via berichten in de krant, op social media en in de diverse gemeentelijke nieuwsbrieven, waaronder de nieuwsbrief van de IASZ, wordt bekendheid gegeven aan het initiatief. Daarnaast zorgt de school HBM zelf intern, met behulp van de leerlingen, voor de nodige communicatie.